

Alena Krákorová, Sonda do každodenního života a myšlení střední třídy společnosti v období 70. a 80. let. Oral history. Bakalářská práce FF UK, Praha 2008, 180 str.

Předložená bakalářská práce Aleny Krákorové je zajímavým pokusem o zpracování tematiky, které je v současné historiografii věnován zatím pouze poměrně omezený prostor. Ve snaze zachytit každodenní život v podniku ZPA Čakovice položila autorka důraz na metodu orální historie. Velkou výhodou je znalost zkoumaného prostředí, obeznámenost s metodikou orální historie i základní znalost klíčové literatury k této tematice, jenž by však mohla být rozšířena o klíčové práce autorů jako Milan Šimečka, Petr Pithart, Jiřina Šiklová aj. Autorka se seznámila rovněž s archivními prameny, pro jejichž zpracování musela vynaložit značné úsilí.

Z celého textu je patrné osobní zaujetí pro zpracovávanou tematiku, které bylo v tomto případě jednoznačným přínosem. Autorka se rovněž velmi zdařile vypořádala s úskalím orální historie a na základě zdařilé analýzy a následné interpretace došla k podnětným zjištěním. V části o percepci Západu upozorňuje autorka na skutečnost, že vybraní narátoři si i přes ideologický tlak KSČ zřetelně uvědomovali, že poměry na Západě jsou v mnoha ohledech výrazně lepší, než je tomu v ČSSR. Zajímavé je zejména zjištění jistého „pocitu nespravedlnosti“ z toho, že si dotyční nemohli koupit zboží, které viděli v zemích mimo východní blok, byť dle svého názoru pracovali tvrdě a poctivě. Rovněž interpretační část o formálnosti života v tzv. normalizaci je velmi zajímavá. Autorka zde píše o „formálnosti socialistického soutěžení“ a věnuje se také problematice mechanismů, s jejichž pomocí se lidé naučili se vyrovnávat se všemi úskalími „doby chlebové“, použijeme-li termínu výše zmíněného Milana Šimečky.

I přes jisté nedostatky v tzv. historických částech práce (termín disentu a samizdatu, problematika tzv. společenské smlouvy), s jejíž pomocí autorka zasazuje zkoumanou problematiku do obecnějších souvislostí, a potřebu rozšíření metodiky orální historie zejména o podněty německé historiografie (A. von Plato, L. Niethammer), která se podobnými tématy již delší čas zabývá, lze práci označit jako vysoce nadprůměrnou a vřele ji doporučit k obhajobě.

Praha, 27.5.2008

PhDr. Tomáš Vilímek

